

Commissie voor Leefmilieu, Natuur,
Ruimtelijke Ordening en Energie

**Technische vragen en antwoorden bij het ontwerp van decreet
houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2024**

Antwoord van Zuhail Demir

*Vlaams Minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en
Toerisme*

Begrotingsopmaak 2024 –Technische vragen

1. Vragen van de N-VA-fractie

1. QBZ-2QCEANF-OW – HANDHAVING ALS SLUITSTUK VAN EEN SLAGKRACHTIG OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU (BBT Omgeving & Natuur, p. 39)

“Dit artikel omvat de ontvangsten in het BRV-fonds die in hoofdzaak voortkomen uit beslissingen tot opleggen van bestuurlijke transactie en geldboetes, ontvangsten uit gerechtelijke handhaving na vonnis of arrest en uit minnelijke schikkingen in uitvoering Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.”

Kunnen de ontvangsten nader opgesplitst worden (boetes, minnelijke schikkingen ...)?

Antwoord

De ontvangstenramingen voor 2024 zijn de volgende:

- 500 keuro uit bestuurlijke transacties en bestuurlijke geldboetes
- 1.345 keuro uit gerechtelijke handhaving na vonnis/arrest
- 282 keuro uit minnelijke schikkingen
- 142 keuro uit andere diverse kleine ontvangsten mbt. handhaving RO

2. QBX-2QCEAOA-OW – NAAR EEN SAMENHANGEND OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM (BBT Omgeving & Natuur, p. 69)

“Op dit artikel komt in hoofdzaak het dividend binnen dat de NV Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) uitbetaald aan het Vlaams Gewest voor haar 100% aandeelhouderschap in de NV Aquafin (4 miljoen euro). Daarnaast zijn er ook nog ontvangsten uit de inning van milieuboetes (3,5 miljoen euro) en een aantal kleine diverse ontvangsten.”

Kunnen deze kleine diverse ontvangsten nader gespecificeerd worden?

Antwoord

Deze diverse ontvangsten (355 keuro) zijn vnl. ontvangsten van de educatieve centra (educatieve bezoeken, kastontvangsten, ...), rechtsplegingsvergoedingen en teruggevorderde subsidies.

3. QBX-3QCE2OA-WT – NAAR EEN SAMENHANGEND OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM (BBT Omgeving & Natuur, p. 69)

“Op dit artikel worden specifieke beleidsgerelateerde werkingskosten van het Departement Omgeving aangerekend. Concreet gaat het over kosten voorzien voor procedures en gerechtskosten en schadevergoedingen aan derden (800 keuro), studies inzake beleidsvoorbereiding, -evaluatie en -opvolging die een bijdrage

leveren aan een effectiever, efficiënter en/of zuiniger milieubeleid en specifieke ad hoc beleidsuitgaven voor het Departement Omgeving (1.104 keuro).”

Kan de minister een overzicht geven, voor wat betreft de afgelopen drie jaar, van de verdeling binnen dit artikel van de kosten voor: procedures en gerechtskosten en schadevergoedingen aan derden, studies inzake beleidsvoorbereiding, -evaluatie en -opvolging, en specifieke ad hoc beleidsuitgaven?

Antwoord

De verdeling van de reële uitgaven (VAK) binnen dit artikel was de voorbije 3 jaren de volgende:

	2020	2021	2022
Procedures, gerechtskosten, schadevergoedingen krachtens vonnis, arrest, minnelijke schikkingen	550	873	2.006
Studies beleidsvoorbereiding, -evaluatie en -opvolging <i>(* incl. uitgaven op artikel QBX-3QCE2HA-WT, overgeheveld in 2021 naar dit artikel)</i>	827*	817	918
Specifieke ad hoc uitgaven	58	354	3

4. UITGAVEN -- QBX-3QCE2OA-WT - NAAR EEN SAMENHANGEND OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM - DAB MINAFONDS (p. 69)

“Daarnaast worden er op dit artikel ook in 2024 significante bijkomende beleidsenveloppen voorzien voor de Blue Deal en de bestrijding van schadelijke stoffen. Hierbij is het de bedoeling om in 2024 via herschikking deze budgetten te doen landen bij de (nog te bepalen) entiteiten.

Concreet stijgt het budget voor extra investeringen in klimaatadaptatie met 50 miljoen euro VAK en 25 miljoen euro VEK. Daarnaast wordt recurrent 10 miljoen euro VAK en VEK aan nieuw beleid toegevoegd ter bestrijding van asbest, zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) en PFAS en ter ondersteuning van circulaire economie.”

Kunt u reeds meer info meegeven over de toewijzing – en het gebruik van deze beleidsenveloppen voor het beleidsdomein Omgeving? Welke afspraken staan hier nog gepland en welke concrete beleidsinitiatieven zullen financieel ondersteund worden?

Antwoord

De bijkomende 50 miljoen euro voor extra investeringen in klimaatadaptatie zal in 2024 als volgt ingezet worden:

EXTRA BO 2024	RAMING VAK/VEK 2024
Water	€ 14.000.000
Project wegwerken drainages	3.000k euro
Investerings peilbeheer ikv peilbesluiten	4.000k euro
TOP Dender	2.000k euro
Waterbergingsprojecten investeringen	5.000k euro
Natuur	€ 36.000.000
VAP Grondenbank BD	8.000k euro
SIGMA Netevallei	5.000k euro
Rivierherstel Leie	2.000k euro
Aankopen waterveiligheid, verdrogingsgevoelige natuur en vrijwaren valleigebieden	17.000k euro
Bestrijding invasieve exoten*	4.000k euro
TOTAAL	€ 50.000.000

De concrete voorstellen tot invulling van deze aanvullende 50 miljoen euro zijn momenteel in voorbereiding bij de diverse administraties. Voor wat betreft het recurrente budget van 10 miljoen euro dient de principiële verdeling tussen asbestafbouw, de versterking van onze circulaire economie en de aanpak van Zeer Zorgwekkende Stoffen (waaronder PFAS) nog beslist te worden.

5. 6. INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT LUCHT

6.1. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

SD 1. WE GAAN VOOR ZUIVERE LUCHT

OD 1. VERSTERKING VLAAMS BELEID ROND LUCHTKWALITEIT (p. 105)

“Om te vermijden dat er zich in de toekomst nog situaties voordoen waarbij de overheid niet op de hoogte is van onaanvaardbare uitstoot door bedrijven van ZZS naar de omgeving neem ik in 2024 de nodige maatregelen. Zo maak ik werk van de BBT-studie ‘actualisering van de algemene emissiegrenswaarden lucht voor zeer zorgwekkende stoffen. Daarnaast werk ik ook aan de regelgeving (zie SD1 OD11 ISE thema-overschrijvend instrumentarium) en aan de ontwikkeling en onderhoud van **tools voor registratie en rapportering**, het ontsluiten van informatie, het verder ontwikkelen van meetmethoden voor emissies en concentraties en het opstellen van emissiegrenswaarden en luchtkwaliteitsnormen. Ik werk ook richtlijnen uit voor de inschatting van de impact van luchtmissies op de omgeving.”

Kunt u meer info verschaffen over het opleveren van de BBT-studie en het proces richting mogelijke VLAREM-wijzigingen, aanvullend op de recente voortgangsrapportage over aanbevelingen door de Parlementaire onderzoekscommissie PFAS/PFOS?

Antwoord

De studie wordt eind 2023 opgestart, een groot deel van de studie zal uitgevoerd worden in 2024 om deze in 2025 af te ronden. Vervolgens kan het traject van de VLAREM-wijziging starten.

2. Vragen van de Groen-fractie over Omgeving en Natuur

1. OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE OMGEVINGSDOELSTELLINGEN

- P9- In 2024 zal Vlaanderen mee het Belgisch EU-voorzitterschap vormgeven. Hoeveel budget binnen uw bevoegdheden voorziet u in kader van het EU voorzitterschap en voor welke acties?

Antwoord

In 2024 wordt op de eigen begroting 300.000 EUR voorzien voor het EU-Voorzitterschap. Deze middelen worden ingezet voor

- De organisatie van eigen evenementen die enerzijds onze Vlaamse expertise internationaal uitdragen en anderzijds bepaalde thema's en beleidskwesties die voor Vlaanderen van belang zijn op de Europese agenda zetten. Een overzicht is terug te vinden in het [Vlaams projectplan EU-Voorzitterschap](#) (blz.96-97).
- Dienstverplaatsingen gelinkt aan een versterkte opvolging van een aantal belangrijke multilaterale processen.

Daarbovenop werd vanuit het Vlaams projectplan EU-Voorzitterschap (via een centrale provisie) over de periode 2023-2024 een bedrag van 2.625.642 EUR uitgetrokken voor het beleidsdomein Omgeving. Naast de hierboven aangehaalde uitgaveposten worden deze middelen ingezet voor

- Een gerichte tijdelijke personeelsversterking voor de extra taken die het EU-Voorzitterschap met zich meebrengt.

Bijdragen aan de financiering van een reeks verplichte EU-voorzitterschapsvergaderingen op Europees en internationaal niveau, conform de afgesproken intra-Belgische verdeelsleutel voor de financiering (cfr. financieel protocol goedgekeurd door de ICL op 29 juni 2023).

nr	EVENEMENT	PREFINANCIERDER / FINANCIER	BUDGET MAX	cofinancieringspartners / partenaires de cofinancement				
				FOD / SPF	VL	WAL	BRU	
				70%	17,4%	9,9%	2,7%	30%
1	CBD Subsidiary Body on Scientific, Technical and Technological Advice (SBSTTA) Subsidiary Body on Implementation (SBI)	FOD / SPF	250.000 €	175.000 €	43.500 €	24.750 €	6.750 €	
2	COP Biodiversity Beyond National Jurisdiction (BBNJ)	FOD / SPF	142.857 €	100.000 €	24.857 €	14.143 €	3.857 €	
3	Technical Meetings BBNJ	FOD / SPF	50.000 €	35.000 €	8.700 €	4.950 €	1.350 €	
4	Other UN Ocean Meetings	FOD / SPF	50.000 €	35.000 €	8.700 €	4.950 €	1.350 €	
5	Subsidiary Bodies UNFCCC SBSTTA + SBI	FOD / SPF	110.000 €	77.000 €	19.140 €	10.890 €	2.970 €	
6	UNFF19	FOD / SPF	10.000 €	7.000 €	1.740 €	990 €	270 €	
7	WG ESPOO	FOD / SPF	5.000 €	3.500 €	870 €	495 €	135 €	
8	LRTAP Working Group on Strategies and Review (WGRS)	FOD / SPF	10.000 €	7.000 €	1.740 €	990 €	270 €	
9	RAMSAR Standing Committee	FOD / SPF	4.000 €	2.800 €	696 €	396 €	108 €	
10	OEWG Basel	FOD / SPF	80.000 €	56.000 €	13.920 €	7.920 €	2.160 €	
11	OEWG « Science-policy panel on chemicals, waste and pollution » (IPCWP)	FOD / SPF	100.000 €	70.000 €	17.400 €	9.900 €	2.700 €	
12	Intergovernmental Working Group on Drought (5th meeting)	FOD / SPF	2.000 €	1.400 €	348 €	198 €	54 €	
13	INC-4 on plastic pollution	FOD / SPF	200.000 €	140.000 €	34.800 €	19.800 €	5.400 €	
14	UN Environment Assembly (UNEA) 6	FOD / SPF	142.857 €	100.000 €	24.857 €	14.143 €	3.857 €	
15	Réunions attachés ENVI + Working Party Environment (WPE)	FOD / SPF	10.000 €	7.000 €	1.740 €	990 €	270 €	
16	Réunion attachés TRIP	FOD / SPF	30.000 €	21.000 €	5.220 €	2.970 €	810 €	
17	Réunion Green 10	FOD / SPF	1.000 €	700 €	174 €	99 €	27 €	
18	Green Spiders Network Européen	FOD / SPF	30.000 €	21.000 €	5.220 €	2.970 €	810 €	
19	General Assembly meeting IMPEL (EU Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law)	WAL	30.000 €	21.000 €	5.220 €	2.970 €	810 €	
20	EU Pcdy Climate Workshop	FOD / SPF	110.000 €	77.000 €	19.140 €	10.890 €	2.970 €	
21	EU climate expert meetings	FOD / SPF	30.000 €	21.000 €	5.220 €	2.970 €	810 €	
22	EIA-SEA expertenwerkgroep	VL	15.000 €	10.500 €	2.610 €	1.485 €	405 €	
23	Conferentie NEEL (Network of European Environmental Lawyers)	VL	10.000 €	7.000 €	1.740 €	990 €	270 €	
24	Aarhus expert Group	VL	25.000 €	17.500 €	4.350 €	2.475 €	675 €	
25	EU National Experts Ozone	FOD / SPF	2.000 €	1.400 €	348 €	198 €	54 €	
26	EU National Experts F-gas	FOD / SPF	2.000 €	1.400 €	348 €	198 €	54 €	
27	Regulatory meetings	FOD / SPF	2.000 €	1.400 €	348 €	198 €	54 €	
28	EU DG ENV meeting	FOD / SPF	35.000 €	24.500 €	6.090 €	3.465 €	945 €	
29	Marine Directors Meeting (Marine Strategy Framework Directive)	FOD / SPF	10.000 €	7.000 €	1.740 €	990 €	270 €	
30	Water Directors (Water Framework Directive)	FOD / SPF	30.000 €	21.000 €	5.220 €	2.970 €	810 €	
31	Nature Directors Meeting	WAL	60.000 €	42.000 €	10.440 €	5.940 €	1.620 €	
32	Forestry Directors Meeting	WAL	30.000 €	21.000 €	5.220 €	2.970 €	810 €	
35	Informele raad van Leefmilieu Conseil informel Environnement	BRU	400.000 €	200.000 €			200.000 €	
		TOTAL	2.018.714 €	1.333.100 €	281.656 €	160.253 €	243.705 €	
		RESERVE MINIMUM	201.871 €	133.310 €	28.166 €	16.025 €	24.371 €	
		totaal bedrag van de evenementen gefinancierd door montant total des événements préfinancés par	FOD / SPF	1.448.714 €				
		totaal bedrag van de evenementen gefinancierd door montant total des événements préfinancés par	VL	50.000 €				
		totaal bedrag van de evenementen gefinancierd door montant total des événements préfinancés par	WAL	120.000 €				
		totaal bedrag van de evenementen gefinancierd door montant total des événements préfinancés par	BRU	400.000 €				
				2.018.714 €				
			FOD / SPF	70,00%	17,40%	9,90%	2,70%	
								montants totaux à engager
								totaal vast te leggen bedragen
	terug te vorderen van VLAANDEREN		252.076 €	0 €	20.880 €	0 €	0 €	272.956 €
	terug te vorderen van WALLONIË		143.423 €	4.950 €	0 €	0 €	0 €	148.373 €
	terug te vorderen van BRUSSEL		39.115 €	1.350 €	3.240 €	0 €	0 €	43.705 €
	terug te vorderen van FOD VVV		0 €	35.000 €	84.000 €	200.000 €	0 €	319.000 €

2. ISE RUIMTE EN MILIEU

SD1 OMGEVING ALS KENNIS- EN EXPERTISECENTRUM

- P18- Lopende onderzoeksagenda's worden desgevallend afgestemd en afgewerkt. Graag had ik een overzicht van de lopende onderzoeksagenda's ontvangen en een stand van zaken van deze onderzoeken.

Antwoord

Binnen de voorziene antwoordtermijn is een volledige oplijsting van alle lopende onderzoeksagenda's en een bijhorende stand van zaken niet mogelijk. Deze informatie werd opgevraagd bij het Departement Omgeving en zij zullen deze zo spoedig mogelijk bezorgen aan de leden van de commissie. In afwachting van deze gevraagde informatie kan het commissielid wel al inhoudelijke informatie terugvinden over reeds opgeleverde onderzoeksopdrachten op de website van het Departement [:https://omgeving.vlaanderen.be/nl/onderzoek-cijfers-en-geotoepassingen](https://omgeving.vlaanderen.be/nl/onderzoek-cijfers-en-geotoepassingen)

- P18- Ik zet de ontwikkeling van het Vlaams Biodiversiteitsportaal ook in 2024 verder, waarbij in de eerste plaats de publiek beschikbare biodiversiteitsdata, inclusief die uit het eigen beleidsdomein Omgeving wordt ontsloten. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de uitbouw van het Vlaams biodiversiteitsportaal?

Antwoord

De voorbereidende fase is afgelopen. Met de betrokken partners wordt daarom overlegd rond eenieder's rol in de werking van het portaal. Op dit moment wordt er een budget voorzien van ongeveer 440 keuro op jaarbasis vanaf 2024.

SD7 DUURZAAMHEIDSTRANSITIES

- P27- Ik werk toe naar de ondertekening van verschillende nieuwe Green Deals. Hierbij zoek ik actief naar verbreding zowel qua sectoren als qua thema's en werk daarvoor nauw samen met de collega's die vanuit hun bevoegdheden gevat worden. Graag had ik een overzicht van deze nieuwe Green Deals en het geraamde budget daarvoor.

Antwoord

Er zijn een aantal Green Dealvoorstellen in bespreking met verschillende partners. Deze moeten nog verder uitgewerkt worden en o.a. goedgekeurd worden door de Green Deal Raad voordat deze ter ondertekening worden voorgelegd.

Daarnaast kunnen in de loop van 2024 nieuwe Green Dealvoorstellen vanuit andere sectoren of rond andere thema's aangemeld worden, waarvan in 2024 mogelijks een aantal zullen leiden tot deals die ter ondertekening voorgelegd worden.

Financiering/ondersteuning:

De Green Deals krijgen ondersteuning van het Green Deal-loket (departement Omgeving). Daarbij wordt gewerkt via het principe van hybride ondersteuning. Dat betekent dat het Green Deal-loket langs de ene kant ondersteunt onder de vorm van coaching, expertise, procesbegeleiding, hulp bij communicatie en dergelijke meer. En langs de andere kant mee op zoek kan gaan naar de nodige financieringsbronnen, indien gewenst. Het staat iedere trekker of partner van een Green Deal namelijk vrij om financiering (subsidie) aan te vragen volgens zijn rol en bijdrage aan een Green Deal. In eerste instantie wordt voor de financiering gekeken naar de bevoegde (overheids)instantie voor de materie waar de Green Deal rond draait. Elke subsidievraag wordt door de bevoegde administratie grondig beoordeeld en nadien voorgelegd aan de respectievelijke minister of desgevallend Vlaamse Regering voor toekenning waarbij de nodige budgetten vrijgemaakt zullen worden.

Green Deal voorstellen aangemeld bij het Green Deal loket

Voorlopige naam GD	Ingediend door
Deelmobiliteit in woonomgevingen	Autodelen.net
Klimaatbestendige omgeving	VMM/dep Omgeving/BBL/Vibe
Tuinstraten	Infopunt Publieke Ruimte
Waarde(n)vol verweven	Vlaamse Vereniging voor Ruimte en Planning;
Natuur in de ontginningssector	O.V.O. (Overlegcomité Vlaamse Ontginners)
Natuurinclusieve parkeerterreinen	Natuurbuur vzw
Boosting Bees	Proefcentrum Fruitteelt vzw (pcfruit)

PERSONEEL

- Uit de schriftelijke vraag nr. 890 van 16 juni 2023 blijkt dat de opgelegde besparingen voor het beleidsdomein Omgeving in eind 2022 behaald werden. Graag had ik in detail alle uitgevoerde besparingen op het personeelsbestand van HET beleidsdomein Omgeving in 2023 en de voorziene besparingen in 2024 (uitgedrukt in VTE en in koppen/administratie) ontvangen.

Antwoord

De Vlaamse Regering heeft bij haar aantreden beslist tot een personeelsbesparing tegen het einde van deze regeerperiode. Derhalve zijn er geen tussentijdse doelstellingen en wordt deze vraag geïnterpreteerd als zijnde: het personeelscontingent in aantal personeelsleden op 31/12/2022; op 31/12/2023 (raming) en de doelstelling 31/12/2024.

Aanvullend dient opgemerkt te worden dat in het kader van de besprekingen van de begroting 2024 een overeenkomst bereikt werd met minister Diependaele en minister-president Jambon om de personeelsinspanning binnen het beleidsveld Omgeving te temperen met 35 personeelsleden. Minister-president Jambon zal binnen zijn bevoegdheden een extra inspanning leveren van 25 personeelsleden, minister Diependaele zal een inspanning leveren van 10 personeelsleden. Ik wil benadrukken dat heden de opdracht is gegeven aan de leidend ambtenaren binnen het beleidsveld Omgeving om een voorstel van personeelsplan op te maken en het goedkeuringstraject op te starten. Ik beoog nog voor het jaareinde het dossier te kunnen voorstellen aan de Vlaamse Regering zodat de aanwervingen in de eerste jaarhelft van 2024 kunnen geschieden. Deze personeelsversterking is nog niet vervat in onderstaande cijfers daar de Vlaamse Regering zich eerst nog moet uitspreken over de voorstellen tot herwerkt personeelsplan.

Overzichtstabel. De laatste versie is deze van 30/06/2023 en de opvolging is enkel in personeelsaantallen. De cijfers hebben betrekking op de entiteiten van het beleidsdomein Omgeving onder het beheer van de minister Omgeving en Natuur, en niet op de beleidsvelden Onroerend Erfgoed en Wonen.

Entiteit	Actuele startbasis		Te behalen personeelsaantal		Reëel aantal (na verrekeningen)		Doelstelling wijziging personeel		Gerealiseerde wijziging personeel			Openstaande wijziging personeel	
	31/12/2022	30/06/2023	31/12/2022	30/06/2023	31/12/2022	30/06/2023	31/12/2022	30/06/2023	31/12/2022	30/06/2023	Gerealiseerd in 1e 6 maanden 2023 (- is minder)	31/12/2022	30/06/2023
Departement Omgeving (DOMG)	890	890	858	858	875	875	-32	-32	-15	-15	0	-17	-17
Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)	705	703	669	669	664	660	-34	-34	-39	-43	-4	5	9
Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO)	192	192	180	180	194	201	-12	-12	2	9	7	-14	-21
Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA)	117	117	114	114	91	101	-3	-3	-26	-16	10	23	13
Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)	334	330	314	310	340	336	-20	-20	6	6	0	-26	-26
Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)	887	887	828	828	784	789	-59	-59	-103	-98	5	44	39
Vlaamse Landmaatschappij (VLM)	591	591	570	570	588	587	-21	-21	-3	-4	-1	-18	-17
Milieu en Natuurraad van Vlaanderen (Miniraad)	10	10	10	10	8	8	0	0	-2	-2	0	2	2
Strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO)	3	3	3	3	3	3	0	0	0	0	0	0	0

- P37- QB0-1QCE2NY-IS - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM). Hoeveel VLM-personeel werd er in 2023 uiteindelijk bespaard (netto, uitgedrukt in VTE)? Graag had ik in detail de voorziene besparingen op VLM-personeel (VTE en diensten) voor 2024 ontvangen.

Antwoord

De Vlaamse Regering heeft bij haar aantreden beslist tot een personeelsbesparing tegen het einde van deze regeerperiode. Derhalve zijn er geen tussentijdse doelstellingen derhalve wordt deze vraag als zijnde: het personeelscontingent in aantal personeelsleden op 01/01/2023; op 31/12/2023 (raming) en de doelstelling op het einde van de regeerperiode.

In 2023 verwacht de VLM dat er 4 personeelsleden uitstromen en 5 personeelsleden in 2024. De VLM volgt hierbij de efficiëntie-oefening zoals bepaald door de Vlaamse Regering. Daarnaast lopen een aantal tijdelijke profiel af die nodig waren in het kader van de tijdelijke ondersteuning voor de uitwerking van onder meer PAS, Blue Deal en het bosplan. Op einde van 2024 verwacht de VLM zo om de voorziene doelstelling te halen.

- P49- VLM. Aan uitgavenzijde worden de loonkredieten voor BO2024 geactualiseerd op 61.036 keuro VAK en VEK (+ 1.447 keuro t.o.v. BA2023), rekening houdend met de indexering, de opstap 2024 van de generieke besparing op de personeelskredieten van de Vlaamse Overheid en de bijstelling ten gevolge de structurele tekorten op de loonkredieten. Er wordt extra budget voorzien voor VLM-personeel. Hoeveel daarvan gaat naar het aanwerven van nieuw personeel? Graag had ik in detail een overzicht van de gezochte profielen voor de aanwervingen in 2024.

Antwoord

Het extra budget is bedoeld om een tekort op de lonen, gefinancierd door de VLM-toelage, weg te werken. Dit tekort is ontstaan door de toegenomen anciënniteit van het personeel alsook de loonindexaties. Er wordt middels deze bijstelling geen nieuwe personeelsleden geworven.

- P80- QB0-1QCE2JV-IS - OPENBARE VLAAMSE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM). Hoeveel OVAM-personeel werd er in 2023 uiteindelijk bespaard (netto, uitgedrukt in VTE)? Graag had ik in detail de voorziene besparingen op OVAM-personeel (VTE en diensten) voor 2024 ontvangen.

Antwoord

De OVAM heeft op 31/12/2022 340 personeelsleden in dienst die overeenkomstig de methodiek zoals vooropgesteld door Vlaamse Regering deel uitmaken van de globale efficiëntie-oefening. Tegen 31/12/2023 verwacht de OVAM dat er 339 personeelsleden in dienst zullen zijn. De doelstelling inzake bij OVAM zal bereikt worden tegen eind 2024 (309 personeelsleden) met dien verstande dat er gewerkt wordt aan een interregionaal samenwerkingsakkoord dat momenteel voor advies ingediend werd bij de Raad van State en dat voorziet in de vrijstelling van:

- 15 MooiMakers
- 30 zwerfvuilhandhavers

- 22 nieuwe wervingen in het kader van de Uitgebreide ProducentenVerantwoordelijkheid (UPV).

Gelet op bovenstaande overeenkomst met minister-president Jambon en minister Diependaele zal voorgesteld worden op 8 personeelsleden van de 35 toe te wijzen aan OVAM in het kader van de opvolging van de asbestattesten. Dat brengt het totaal op 309 personeelsleden + 8 personeelsleden asbestattesten (mits goedkeuring door de Vlaamse Regering van het aangepaste personeelsplan) + 67 personeelsleden (beoogde vrijstelling in het kader van een interregionaal samenwerkingsakkoord) = totaal beoogd personeelsaantal eind 2024 van 384.

- P123- QB0-1QCE2DW-IS - VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ (VMM). Hoeveel VMM-personeel werd er in 2023 uiteindelijk bespaard (netto, uitgedrukt in VTE)? Graag had ik in detail de voorziene besparingen op VMM-personeel (VTE en diensten) voor 2024 ontvangen.

Antwoord

Op 31/12/2022 waren er 784 personeelsleden in dienst volgens de methodiek zoals bepaald door de Vlaamse Regering. De VMM heeft op dit ogenblik dus minder personeel dan de beoogde doelstelling eind 2024.

In de periode 2023-2024 geeft de VMM aan dat er 24 nieuwe personeelsleden in dienst zullen treden. In de periode 2023-2024 worden in totaal 26 pensionneringen, uitdiensttredingen en aflopende tijdelijke contracten voorzien.

Ik heb aan de VMM gevraagd om te bekijken in welke mate de tijdelijke contracten omgevormd kunnen worden tot een vaste tewerkstelling.

Dit hangt onder meer samen met de gevraagde competentieprofielen op lange termijn en de beschikbare kredieten.

- INBO. Hoeveel INBO-personeel werd er in 2023 uiteindelijk bespaard (netto, uitgedrukt in VTE)? Graag had ik in detail de voorziene besparingen op INBO-personeel (VTE en diensten) voor 2024 ontvangen.

Antwoord

Eind 2022 had het INBO 194 personeelsleden in dienst. Eind 2023 verwacht het INBO dat dit 193 personeelsleden zal tewerkstellen. Tegen eind 2024 verwacht het INBO 184 personeelsleden te tellen.

- P172- QB0-1QAE2ZY-IS - SAR MINARAAD. Hoeveel personeel werd er in 2023 uiteindelijk bespaard (netto, uitgedrukt in VTE)? Graag had ik in detail de voorziene besparingen op personeel (VTE en diensten) voor 2024 ontvangen.

Antwoord

De SAR MINARAAD werd meegenomen in de globale efficiëntieoefening van de Vlaamse Regering met dien verstande dat er geen reductiedoelstelling voorzien werd voor de SAR. Op 31/12/2022 waren er 8 personeelsleden in dienst. De MINARAAD kan bijgevolg nog 2 personen toevoegen aan het personeelsbestand.

BUDGETTAIR KADER

- P34- QB0-1QCE2NC-WT - OMGEVING ALS KENNIS- EN EXPERTISECENTRUM. Bijstelling na analyse vereffeningskalender. Kunt u de bestemming van de compensaties van 118.000 euro in detail toelichten?

Antwoord

De vraagstelling heeft louter betrekking op vereffeningskredieten en derhalve de betaling in functie van de voortgang van de reeds besliste onderzoeksprojecten. Deze bijstelling heeft dus geen beleidsweerslag.

De voorbije jaren werd voor BELEIDSVOORBEREIDEND ONDERZOEK, MONITORING EN EVALUATIE RUIMTELIJKE ONTWIKKELING (beperkt) meer vastgelegd dan vereffend. Daardoor is het openstaande “encoursbedrag” (beperkt) toegenomen. Op basis van analyse van de vereffeningskalender werd een (beperkte) piek van de betalingen in 2024 geraamd, wat zich vertaalt in een verhoogde kredietbehoefte..

Aangezien er gemiddeld een 10-tal onderzoeksopdrachten per jaar worden vastgelegd op de begrotingspost voor BELEIDSVOORBEREIDEND ONDERZOEK, MONITORING EN EVALUATIE RUIMTELIJKE ONTWIKKELING, sommige met een duurtijd van minder dan 1 jaar en andere met een duurtijd van meer dan 1 jaar, is het nog niet mogelijk de compensaties van 118.000 euro in detail toe te lichten. Bij begrotingscontrole 2024 kan het vereffeningskrediet geactualiseerd worden op basis van de reeds lopende onderzoeken (looptijd >1 jaar) en de nieuwe aanvullende onderzoeken die gelanceerd werden in 2024.

BRV-FONDS

- P20- Op 1 januari 2023 werd het BRV-Fonds opgericht. Dit fonds is de samensmelting van een aantal bestaande fondsen. P43- Er wordt elk jaar een budget ter beschikking gesteld van 100 miljoen euro VAK voor uitbetaling planschade binnen het BRV-fonds, waarvan 95 miljoen euro voor het Bouwshiftfonds Lokale overheden (Tabel NBR: Bouwshiftfonds) op dit artikel en 5 miljoen euro op artikel QBZ-3QCE2NG-WT. Graag een gedetailleerd overzicht van de uitgaven van 2023 gedaan met dit BRV-fonds.

Antwoord (gegeven de vraagstelling enkel geantwoord voor de uitgaven voor planschades)

Order Omschrijving	Leverancier Naam	Aanmaakdatum Inkooporder	Bedrag (excl BTW) EUR	Niet Terugvorderbare BTW EUR
BV BJO - betaling dading - dossier De Cock – Werchter – o. ref.: ROS/SV/2020/4	Advocatenkantoor JENS JOOSSENS	25/09/2023	38.000,00	0,00

Graag had ik een gedetailleerde oplijsting van de projecten die op de planning 2024 staan en zullen gefinancierd worden met van het Bouwshiftfonds Lokale overheden en de gewestelijke planschade

Antwoord

De uitgaven vanuit het ‘Lokaal Bouwshiftfonds’ en voor gewestelijke planschades zijn gekoppeld aan de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen die planschades genereren en het initiatief van de betrokken eigenaars, die in de huidige regeling vijf jaar de tijd hebben om planschade aan te vragen.

Het ‘Lokaal Bouwshiftfonds’ zal tussenkomen bij lokale planschades en dit in toepassing van het Instrumentendecreet. Een inschatting van de financieringsnood voor de komende jaren is pas mogelijk zodra er meer zicht is op het tempo waaraan overheden zullen overgaan tot herbestemmingen die planschade genereren.

Gelet op de procedure tot het bekomen van een planschadevergoeding is het vrij aannemelijk dat uitbetalingen niet vóór einde 2024 en vermoedelijk zelfs pas in 2025 zullen gebeuren (dit alles afhankelijk van procedure-termijnen die worden vastgelegd in het uitvoeringsbesluit).

In elk geval blijft het akkoord zoals vastgelegd in de Conceptnota Bouwshift (VR 2022 2302 MED.0069-2) het ijkpunt voor de vastlegging van budgetten in het kader van de planschade.

Naast dit ‘Lokaal Bouwshiftfonds’ voorziet het BRV-fonds ook in de nodige uitgaven die zullen volgen uit lopende gerechtelijke procedures voor planschade-claims bij gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Op korte termijn is het wenselijk om te kunnen voldoen aan de (eventuele) veroordelingen in de procedures met rechtsdag in 2023, samen goed voor een gevorderd bedrag van 2,132 miljoen euro. Voor 2024 dient rekening gehouden te worden met de gevorderde bedragen in het kader van procedures met een rechtsdag in 2024. Twee dossiers, waar eindarresten zullen worden uitgesproken worden door het Hof van Beroep, zijn samen goed voor een gevorderd bedrage van zo’n 9,5 miljoen euro. Nadien dient nog rekening gehouden te worden met 45 andere procedures waarin nu nog geen rechtsdag is vastgelegd, maar waarin ook nog zeer aanzienlijke bedragen (samen meer dan 150 miljoen euro) worden gevorderd. Uiteraard zullen er nog andere zaken bijkomen met een vastgestelde pleitdatum in 2024 of naar aanleiding aan nieuwe dagvaardingen (en dus nieuwe procedures).

Merk op dat het dus steeds gaat om gevorderde bedragen en dat als ‘planschadezaak’ hier alle procedures worden aangemerkt waarbij schadevergoeding wordt gevorderd. Het gaat daarbij vaak om planschadevorderingen op grond van een GRUP (art. 26.2 e.v. VCRO), maar het kan ook gaan om vorderingen op basis van

foutaansprakelijkheid, quasi-onteigening, GBOL-beginsel, enz. Hoe de rechters deze eisen finaal zullen beoordelen is een andere zaak.

- P37- QB0-1QCE2NX-IS - DAB BRV-FONDS. Wat is de motivatie voor de terugdraai saldo vernieuwingsfonds?

Antwoord

Via BA2023 werd het totale beschikbare saldo binnen het Vernieuwingsfonds overgedragen naar het BRV-Fonds. Het saldo is dus beschikbaar in het BRV-fonds. Het vernieuwingsfonds bestaat in 2024 dus niet meer en de decretale doelstelling is overgedragen aan het BRV-fonds vandaar de eenmalige overdracht van het beschikbare saldo van het vernieuwingsfonds naar het BRV-fonds.

- P46- QBX-3QCE2NR-IS - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM) - GEBRUIKERSCHADE EN KAPITAALSCHADE. Graag had ik een overzicht ontvangen van de uitbetalingen per type schade (bestemming uitbetaling en bedrag) voor 2023.

Antwoord

In de VLM-begroting 2023 is 275 keuro voorzien voor uitbetalingen gebruikersschade en kapitaalschade. In 2023 werd tot nu toe 47.611,00 euro uitbetaald voor gebruikersschade en 218.184,60 euro voor kapitaalschade.

3. ISE THEMAOVERSCHRIJDEND

- P67- QB0-1QCE2OX-IS - DAB FONDS VOOR PREVENTIE EN SANERING INZAKE MILIEU EN NATUUR (DAB MINAFONDS).
  - Bij ‘Andere bijstellingen’ wordt er 5 miljoen euro voorzien voor de Blue Deal en 25 miljoen euro voor Klimaatadaptatie. Kunt u in detail toelichten waaraan deze budgetten voor de Blue Deal en Klimaatadaptatie zullen besteed worden in 2024? En hoeveel van het extra voorziene budget in 2023 werd besteed (uitgedrukt in euro per programma)?

Antwoord

Er wordt 50 miljoen euro (waarvan 25 miljoen VEK) voorzien voor de Blue Deal en de bestrijding van schadelijke stoffen. Daarnaast wordt recurrent 10 miljoen euro VAK en VEK aan nieuw beleid toegevoegd ter bestrijding van asbest, zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) en PFAS en ter ondersteuning van circulaire economie.”

De voorlopige invulling van de voorziene 50 miljoen euro werd als volgt verdeeld (in afwachting van de goedkeuring van het voorliggende begrotingsdecreet alsook het doorlopen van alle procedures van de desbetreffende dossiers):

EXTRA BO 2024	RAMING VAK/VEK 2024
Water	€ 14.000.000
Project wegwerken drainages	3.000k euro
Investerings peilbeheer ikv peilbesluiten	4.000k euro
TOP Dender	2.000k euro
Waterbergingsprojecten investeringen	5.000k euro
Natuur	€ 36.000.000
VAP Grondenbank BD	8.000k euro
SIGMA Netevallei	5.000k euro
Rivierherstel Leie	2.000k euro
Aankopen waterveiligheid, verdrogingsgevoelige natuur en vrijwaren valleigebieden	17.000k euro
Bestrijding invasieve exoten*	4.000k euro
TOTAAL	€ 50.000.000

- Bij ‘Andere bijstellingen’ wordt er 10 miljoen euro voorzien voor Asbest, ZZS, PFAS, CE. Kunt u in detail toelichten welke budgetten u voorziet per domein voor 2024?

Antwoord

Voor wat betreft het recurrente budget van 10 miljoen euro dient de principiële verdeling tussen asbestafbouw, de versterking van onze circulaire economie en de aanpak van Zeer Zorgwekkende Stoffen (waaronder PFAS) nog beslist te worden.

- P69- QBX-3QCE20A-WT - NAAR EEN SAMENHANGEND OMGEVINGSINSTRUMENTARIUM. In totaal werd 100 miljoen euro toegevoegd aan het Minafonds, kunt u in detail de bestemming van de besteedde 3M-middelen toelichten? Bij ‘Andere bijstellingen’ wordt er 3.944.000 euro aan 3M-middelen voorzien voor het departement OMG. Kunt u in detail de voorziene besteding van deze middelen in 2024 toelichten? Hoeveel middelen voorziet u voor de oprichting van het PFAS-saneringsfonds?

Antwoord

1) Besteding 100 miljoen

De 100 miljoen euro werd verdeeld als volgt:

- WVG: 34 335 925 euro
- MOW: 27 500 000 euro
- Herwaardering Zwijndrecht: 15 000 000 euro
- OMG: 23 164 075 euro.

Voor de inzet van de middelen onder bevoegdheid van andere ministers wordt verwezen naar de desbestreffende BBT.

De besteding van de 23 164 075 euro die werd toegewezen aan mijn administratie wordt gespreid ingezet over 3 jaar (2022-2024). Voor 2024 wordt een bedrag voorzien van 4.228 keuro voorzien.

Als bijlage gaat een Excel-tabel met de financiering van het PFAS-actieplan vanuit het beleidsdomein omgeving, waarbij een opsplitsing werd gemaakt tussen de eigen middelen en de 3M-middelen.

2) Besteding VAK 2024 (4 228 000 euro VAK / 3 944 000 miljoen VEK)

Het bedrag van 3 944 000 euro waarvan vermelding in de vraag gaat over vereffeningskredieten (VEK), “betaalkredieten” dus ter afrekening van de eerder aangegane beleidsengagements (VAK).

3) Oprichting saneringsfonds

De Vlaamse Regering heeft zich hierover uitgesproken bij 13 oktober 2023 (Nota ICL sectorfonds ZZS): <https://www.vlaanderen.be/pfas-vervuiling/vlaamse-visie-zeer-zorgwekkende-stoffen#sb-financiering-van-de-schade-door-zeer-zorgwekkende-stoffen-86d3b3f6-a81d-4556-b90e-655ba84bf59f>.

[De Vlaamse Minister voor Omgeving heeft via de opstart van een schriftelijke UICL-procedure geijverd voor een snelle opstart van de gesprekken over een samenwerkingsakkoord ter zake, maar de Federale Minister voor Klimaat, Leefmilieu, Duurzame Ontwikkeling en Green Deal heeft deze schriftelijke procedure zonder verdere uitleg verbroken en uitgesteld tot een formele UICL-vergadering.](#)

4. ISE AFVAL EN MATERIALEN

- P77- In de uitvoering van de EU Richtlijn Single Use Plastics (SUP) zorgen we middels hogervermeld Interregionaal Samenwerkingsakkoord (zie ook OD 5) ervoor dat producenten van de relevante sectoren (verpakkingen, kauwgom, tabak, ballonnen en vochtige doekjes) de zwerfvuilkosten van hun producten dragen. P80 QBX-2QCEAJA-OW - DEMATERIALISEREN EN HET SLUITEN VAN MATERIAALKRINGLOPEN. Kunt u toelichten hoeveel van deze middelen (68.154.000 euro) voor de lokale besturen bestemd zijn (uitgedrukt in euro en per sector).

Antwoord

Het gaat om 72.511.604 euro.

- Voor de Gemeenten en Intercommunales: € 61,82 miljoen
- Voor de Provincies en Agentschappen: € 3,36 miljoen
- Voor Mooimakers: € 6,33 miljoen
- Voor Handhaving Zwerfvuil: € 1,08 miljoen

Hierbij geldt de nuance dat het Interregionaal Samenwerkingsakkoord nog niet definitief is goedgekeurd en momenteel voorligt voor advies Raad van State.

- P80 – Hoeveel van de 30 OVAM-handhavers zijn er momenteel in dienst? Hoeveel vaststellingen (uitgedrukt in aantal vaststellingen en aantal GAS-boetes) werden gedaan in 2022 voor zwerfvuil? En hoeveel voor sluikestort (uitgedrukt in aantal vaststellingen en aantal GAS-boetes)?

Antwoord

Momenteel (november 2023) zijn er **29** handhavers zwerfvuil in dienst.

In 2022 deden de handhavers **16.730** controles van mensen die in orde waren (bijhebben van hondenpoepzakjes of afval correct weggooien)

In 2022 werden er **5011** vaststellingen van overtredingen gemaakt. (bestuurlijke verslagen).

In onderstaande tabel worden ook de cijfers tot 31 augustus 2023 vermeld. Het project handhaving zwerfvuil komt op kruissnelheid.

De handhavers zijn bevoegd voor zwerfvuilov. Merken ze echter tijdens hun ronde een sluikestort op, dan geven ze dit wel door aan de betrokken gemeente/stad.

De sanctionerende ambtenaren zijn autonoom bevoegd voor het opleggen van GAS-boetes (*geldboete/alternatieve taak/straf of seponering*) en dit binnen de zes maanden na het vaststellen van de overtreding. Ze zijn niet verplicht om statistische data hierover te geven aan de OVAM. De OVAM heeft dan ook geen volledig beeld over het aantal toegekende GAS-boetes. In 2022 werd de OVAM in kennis gesteld van 2058 GAS-boetes.

Handhaving zwerfvuil	2022	2023 (t.e.m. 8/2023)
Visuele controles	16.730	26.833
Bestuurlijke verslagen	5.011	6.092
Aantal handhavers	26	29
Actieve steden/gemeenten	93	128
Aantal controledagen (dagen x aantal ploegen)	709	1.129

5. ISE BODEM

- P93- Hoeveel en welke stortplaatsen werden deze legislatuur bebost (uitgedrukt per jaar en per oppervlakte)? Graag had ik een overzicht ontvangen.

Antwoord

Stortplaats	Gemeente	ha	status
Echelpoel	Heist-op-den-Berg	0,3	aangeplant
Meulenbergh	Voeren	0,27	aangeplant
Diets Heur	Tongeren	2,9	verbost
Het Veebroek	Heers	0,36	verbost

Komende winter wordt naar schatting nog 5,56 ha bebost voor 5 stortplaatsen. Tenslotte zijn de bodemonderzoeken voor 8 stortplaatsen nog lopende, maar die zullen tijdig afgerond zijn om te bebossen in het najaar van 2024 op voorwaarde dat er geen verdere maatregelen nodig zijn.

7. ISE WATER

- P114- De tussentijdse balans van de stroomgebiedsbeheerplannen – tegen wanneer kunnen we deze balans verwachten?

Antwoord

De Europese rapportering over de tussentijdse stand van zaken van de uitvoering van het stroomgebiedbeheerplan 2024 moet tegen eind 2024 ingediend worden.

- P119- Hoeveel van de voorziene middelen voor de realisatie van stroomgebiedsbeheerplannen en de prioriteitennota de grote stroomversnelling werden in 2023 besteed? Aan welke projecten? Kunt u in detail de voorziene budgetten voor 2024 toelichten?

Antwoord

Er is in 2023 een volledige benutting voorzien van het budget stroomgebiedbeheerplan. Het basisbedrag voor de stroomgebiedbeheerplan bedroeg in verleden reeds 4,8 miljoen euro op jaarbasis. Vanaf 2023 tot 2027 komt hier een jaarlijks bedrag van 20 miljoen euro bij.

De middelen voor het jaar 2023 zullen integraal vastgelegd worden tegen eind 2023. Daarbij zal naar schatting 21,5 miljoen euro van het budget aangesproken worden voor investeringen in levend water door de Vlaamse Overheid en lokale actoren. Voor de verhoging van het investeringsvolume Aquafin wordt 2,1 miljoen euro beschikbaar gesteld. De rest van het bedrag gaat naar beleidsvoorbereidend werk en uitvoeringscapaciteit.

In 2024 is de voorlopige budgetverdeling 17,4 mio voor investeringen levend water bij de Vlaamse Overheid en lokale actoren via een tweede projectoproep , 4,6 miljoen euro

voor Aquafin en 2,8 miljoen euro voor Vlaams-brede acties uit het maatregelenprogramma, beleidsvoorbereidend werk en uitvoeringscapaciteit.

- P123- Kunt u in detail toelichten waaraan de 22 miljoen euro extra aan middelen voor Aquafin zullen worden besteed? En wat is de bestemming van 4.6 miljoen euro aan surplus middelen?

Antwoord

De toename van de middelen voor 2024 voor de drinkwatermaatschappijen (en zodoende voor Aquafin) tov. BA2023 is een gevolg van de berekeningswijze van de vergoeding voor Aquafin. De berekening van de totale werkingstoelage aan de drinkwatermaatschappijen is het namelijk het resultaat van een complexe berekening, waarbij rekening gehouden wordt met o.a. de parameters in het exploitatiemodel van Aquafin, de toename van het opleveringsvolume, de ontvangsten uit de drinkwaterfactuur, credit/debetnota's uit afrekeningen van het verleden enzovoort ...

De 4,6 miljoen euro wordt vanuit het budget stroomgebiedbeheerplannen vrijgemaakt voor de verhoging van het investeringsvolume, meer bepaald om de uitvoering van de door Vlaanderen in het verleden aan Aquafin opgedragen investeringsprojecten te versnellen. Dit overeenkomstig de in de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 opgenomen actie.

PROGRAMMATISCHE AANPKA STIKSTOF-REGELING (PAS)

In de conceptnota PAS van 22 februari 2022 lezen we in onderstaande tabel de middelen voor 2022-2030.

Flankerend beleid PAS	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Totaal
Beschikbare middelen PAS Crevits (1)	25	25	25	25	25	25	25	25	25	225
Beschikbare middelen PAS Demir (2a) - regulier	80	80	80	80	80	80	80	80	80	720
Beschikbare middelen PAS Demir (2b) - rode bedrijven		20	10	10						40
Beschikbare middelen Klimaatfonds Crevits (3)	25	13	13	13	13	13	13	13	13	129
Beschikbare middelen Klimaatfonds Demir (4)	10	10	10	10	10	10	10	10	10	90
Innovatie in de landbouw (5)			40	40	40	40	45	45	45	295
Bestaande provisie van 100 mio (6)	20	60	20							100
Verhoging provisie met 226 mio VAK (7)	2	131	43	50						226
Verhoging provisie nieuwe legislatuur (8)				200	250	300	324	350	400	1.824
Totaal flankerend beleid PAS	162	339	241	428	418	468	497	523	573	3.649

In de toelichting van de uitgaven en middelenbegroting (p48) lezen we: 'In het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof-regeling (PAS), wordt in 2024 (CB0-1CBG2AK-PR) 63 miljoen euro VEK voorzien. Dit betekent een daling met 128 miljoen euro t.o.v. BA 2023. Het voorziene VEK wordt aangewend om betaalverplichtingen te honoreren voor:

- natuurherstel (40 miljoen euro)
- compensatie nulbemesting (3 miljoen euro)
- stopzettingsregeling donkeroranje (20 miljoen euro)

De 26 miljoen euro onderbenutting van het Plan Vlaamse Veerkracht wordt in VAK en VEK bijgeschreven ter ondersteuning van de stopzettingsregeling varkens.

In de uitgavenbegroting (p 75) lezen we: CB0-1CBG2AK-PR-PROVISIE

ONDERSTEUNING PROGRAMMATISCHE AANPAK STIKSTOF (PAS) In het kader van

de definitieve Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) werd ter ondersteuning van het plan een vastleggingskrediet uitgetrokken van 326 miljoen. Om de inzetbare middelen zo efficiënt en optimaal mogelijk te kunnen aanwenden wordt een begrotingsruiter ingeschreven die toelaat de eind 2024 onbelaste resterende middelen over te dragen naar het begrotingsjaar 2025 en samen te voegen met de overeenstemmende kredieten voor het begrotingsjaar 2025.

- Graag had ik een overzicht van alle geplande uitgaven (VAK en VEK) voor 2024 voor de PAS. Graag had ik een overzicht van alle effectief bestede middelen in 2023 voor de PAS.

Antwoord

1. De Vlaamse Regering heeft voor het begrotingsjaar 2023 op heden reeds 57,8 mio aan vastleggingskredieten en 39,7 miljoen aan vereffeningskredieten herverdeeld vanuit de PAS-provisie naar de entiteiten van het beleidsdomein Omgeving. Een volgende herverdeling voor 2023 is in voorbereiding en zal nog voor het jaareinde voorgelegd worden ter goedkeuring.

Entiteit	PAS-maatregel omschrijving	Begrotingsartikel	VAK keur	VEK keur
Minafonds		QB0-1QCE2OX-IS	53.000	37.596
- VLM	Varkenscall: vergoedingen eerste schijf dossiers		20.000	10.000
- VLM	Stikstofsanering: grondenbank		5.000	5.000
- ANB	Stikstofsanering: terreinaankopen		21.946	21.946
- ANB	Stikstofsanering: inrichtingswerken		3.970	0
- ANB	Stikstofsanering: beheer		1.525	500
- ANB	Stikstofsanering: voorbereidende studies		559	150
VLM		QB0-1QCE2NY-IS	1.002	1.002
	Maatwerkgebied Turnhout: opmaak ontwikkelplan Turnhouts Vennengebied (o.a. contract intendant, studiewerk EV ILVO)		406	406
	Varkenscall + flankerend beleid: personeelskost dossierbeheerders		596	596
VLM	Stikstofsanering: informatisering	QB0-1QCE2NY-IS	575	191
Dept Omgeving	Referentietask VITO: depositietool Turnhouts Vennengebied + plan-MER wijziging PAS	QB0-1QCE2OU-IS	200	200
Dept Omgeving	Referentietask ILVO: werking WeComV	QB0-1QCE2OT-IS	180	180
EV INBO	Maatwerkgebied Turnhout: ecohydrologische studie fasen 1+2	QB0-1QCE2FR-IS	566	566
VMM		QB0-1QCE2DW-IS	2.273	0
	Monitoring: uitbreiding meetnetten		273	0
	Stikstofsanering: inrichtingswerken		2.000	0
TOTAAL			57.796	39.735

2. De (geplande) uitgaven voor 2024 zijn nog niet exact te ramen. Die nodige vastleggings- en vereffeningskredieten hangen in belangrijke mate af van de voortgang van de dossierafhandeling bij de varkenscall en van de terreinrealisaties in het kader van de stikstofsanering. De Vlaamse Regering herverdeelt die middelen pas uit de PAS-provisie naar de entiteiten wanneer de exacte bedragen voor vastlegging en vereffening in 2024 bekend zijn.

Als gevolg van de eerste oproep voor de varkenscall ontvingen alle varkensbedrijven die zich aangemeld hadden en die na dossierafhandeling in aanmerking komen voor uitkoop, ondertussen een prijsaanbod van de VLM. In totaal werd voor 44 miljoen euro aan prijsaanbod gedaan. De uiteindelijke kost zal afhangen van de mate waarin bedrijven finaal ingaan op dit aanbod. Ze hebben daar een jaar de tijd voor. De tweede, verruimde oproep werd op 6 november gelanceerd.

- Kan u op basis van de tabel die opgenomen is in de conceptnota PAS van 22 februari 2022 bij de budgettaire impact per lijn en per jaar (2022 - 2023 - 2024) aangeven:
  - hoeveel middelen initieel voorzien werden
  - hoeveel middelen er per jaar ingeschreven werden (VEK en VAK)
  - wat effectief besteed is (voor 2023 graag voorlopige cijfers tot op heden).
  - Indien de cijfers afwijken van de tabel zoals opgenomen is in de conceptnota PAS van 22 februari 2022, graag een verklaring per lijn.
  - Wanneer zouden de PAS-middelen op kruissnelheid zijn?

Antwoord

Het antwoord op deze vraag is helaas niet mogelijk binnen de voorziene tijdspanne tussen het indienen en de antwoordtermijn zoals beslist door de voorzitter van de commissie. Ik heb aan mijn administratie gevraagd om de gevraagde cijfers alsnog zo snel mogelijk schriftelijk te bezorgen aan voorzitter en de leden van de commissie. Bovendien zal ik er ook de nodige aandacht aan schenken bij de opmaak van de BBT begrotingsuitvoering 2023. Voor de uitgaven door entiteiten binnen het beleidsdomein Landbouw & Visserij (lijnen 1 en 5) verwijs ik door naar collega Brouns.

Flankerend beleid PAS	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Totaal
Beschikbare middelen PAS Crevits (1)	25	25	25	25	25	25	25	25	25	225
Beschikbare middelen PAS Demir (2a) - regulier	80	80	80	80	80	80	80	80	80	720
Beschikbare middelen PAS Demir (2b) - rode bedrijven		20	10	10						40
Beschikbare middelen Klimaatfonds Crevits (3)	25	13	13	13	13	13	13	13	13	129
Beschikbare middelen Klimaatfonds Demir (4)	10	10	10	10	10	10	10	10	10	90
Innovatie in de landbouw (5)			40	40	40	40	45	45	45	295
Bestaande provisie van 100 mio (6)	20	60	20							100
Verhoging provisie met 226 mio VAK (7)	2	131	43	50						226
Verhoging provisie nieuwe legislatuur (8)				200	250	300	324	350	400	1.824
Totaal flankerend beleid PAS	162	339	241	428	418	468	497	523	573	3.649